De Bimd

Ledenblad IVN Laarbeek jaargang 49 - 2026 nr. 3



Beleef de natuur

Op de omslag: Koninginnenpage
Foto: Marieke Bouwman (Kieknou)

Kopij voor blad 50-1
Graag uiterlijk 20 februari 2027
e-mailen naar redactie@ivnlaarbeek.nl

Over De Bimd en IVN Laarbeek

De Bimd is het verenigingsgebouw van IVN Laarbeek, aan de Beekseweg 3, 5735 CB Aarle-Rixtel. Ook de prachtige natuurtuin rondom dit gebouw en het ledenblad dragen deze naam. De officiële naam van IVN is Instituut voor Natuureducatie en Duurzaamheid.

Vanuit het duurzame gebouw worden de meeste activiteiten georganiseerd. IVN laat jong en oud beleven hoe leuk, gezond én belangrijk natuur is, met natuuractiviteiten, cursussen, projecten, ledenwandelingen, lezingen enz.

Kijk voor het landelijk IVN op: **www.ivn.nl**
Uitgebreide informatie over IVN Laarbeek vind je op de website **www.ivnlaarbeek.nl** Wil je lid worden van IVN Laarbeek? Meld je dan aan op deze site.

Kijk ook eens op onze Facebook-pagina:
www.facebook.com/IVNLaarbeek

Het is mogelijk om IVN Laarbeek te sponsoren. Dat kan op vrijwillige basis, of door IVN Laarbeek op te nemen in jouw testament. Maar ook door het plaatsen van een advertentie in ons blad De Bimd steun je onze vereniging. Kijk op de website of neem contact op via:
E-mailadres: **secretaris@ivnlaarbeek.nl**

Colofon

Ledenblad De Bimd IVN Laarbeek
Oktober 2026 nr. 49–3

www.ivnlaarbeek.nl
www.facebook.com/IVNLaarbeek
www.instagram.com/ivnlaarbeek/

Bestuur IVN Laarbeek:
Voorzitter: Han Konings
voorzitter@ivnlaarbeek.nl
tel. 06-147 540 80

Secretaris: Stan van Vijfeijken
secretaris@ivnlaarbeek.nl
tel. 06-226 689 11

Penningmeester: Peter van Leuken
penningmeester@ivnlaarbeek.nl
Bankrek. NL77 RABO 012 891 6907
tel. 06-153 304 99

Overige bestuursleden:
Klaas Althuizen
Inge van Vonderen

Redactie:
Anneke en Ton op den Buijs
redactie@ivnlaarbeek.nl

Drukkerij Grafic Image, Beek & Donk

Inhoud

2 Colofon / Inhoud / Van de redactie
3 Van de Bestuurstafel
4 - 5 De Koninginnenpage
6 Ter nagedachtenis aan Bert Lemmens
7 Wat een fijne dag !
8 De jonge natuuronderzoekers WO
9 - 10 De jonge natuuronderzoekers DO
11 De Hort op / Boomfeestdagen
12 Vleermuiswandeling
13 Nieuwe secretaris
14 Plantaardig koken met Marrit
15 Stoepplantenwandeling / Tuinwerkgroep
16 Vlinders in De Bimd ? Hoornaarsnest
17 Nieuwe mensen gezocht / Uiltjes
18 -19 Lezingen in De Bimd
20 Agenda

Van de redactie

Begin oktober, het is nog lente in de herfst! Ongelooflijk! Een goed of een slecht teken?

Dit ledenblad komt een maand later dan gepland staat, maar dat kon door de omstandigheden niet anders. Het bestuur heeft via onze secretaris aan alle werkgroepen laten weten waarom.

Deze 'De Bimd' is gevuld met veel informatie. Allereerst het overlijden van onze senior-IVN'er van het eerste uur, Bert Lemmens. Wij wensen de familie alsnog sterkte met het verlies van deze bijzondere man.

Verder een prachtige pagina van Marieke over de rups van de koninginnenpage, leerzame bladzijdes van de jeugd, een mooi verhaal over het Gemeente-uitje van Antoinette en Mayra, info over de komende 'De Hort Op'-wandelingen en verslagen van De Nacht van de Vleermuis en de fijne Stoepplantenwandeling.

Verder barst het van de mooie vlinders in onze natuurtuin, is er een poel schoongemaakt onder leiding van Gerrit maar er zat ook nog een Aziatisch hoornaarnest. Gelukkig opgeruimd door enkele imkers.

Trouwens, onze nieuwe secretaris Stan geniet enorm van de plezierige samenwerking in de tuinwerkgroep!

Je leest uitgebreide informatie over de komende lezingen, Marrit heeft weer een lekker plantaardig recept geschreven en er komt een nieuwe kookworkshop.

Diverse werkgroepen zijn op zoek naar nieuwe mensen. Ook voor het bezorgen van dit blad hebben we verse krachten nodig, hoe meer er meedoen, hoe minder werk eenieder heeft. O, ja. de Boomfeestdagen hebben ook vrijwilligers nodig.

Meld je aan via de mailadressen.

We hopen dat jullie weer genieten van ons ledenblad, dus veel leesplezier!

PS. Beste werkgroepen,
er is voor jullie volop ruimte
in het volgende blad
dat half maart 2027 moet uitkomen!

Van de bestuurstafel



Flora en fauna

Na een veel te warme en droge zomer is het gelukkig weer gaan regenen. Het heeft en zal nog veel impact gaan hebben op onze flora en fauna. Met grote verlaging van grond- en oppervlaktewater. Minder muggen schijnbaar (elk nadeel heb zijn voordeel) De warmere droge periodes zullen de flora en fauna veranderen met mediterrane soorten die hun opmars maken. Deze factoren zullen de natuur en de ecosystemen in Nederland in een uitdagende situatie brengen. Er valt nog veel te ontdekken en te leren over deze veranderingen en hoe hiermee om te gaan.

Een nieuwe secretaris

We hebben weer een secretaris en hier zijn we erg blij mee. Stan van Vijfeijken was al werkzaam bij de natuurwerkgroep en heeft nu de functie van Marleen Verboven overgenomen. Stan zal zich verderop in het blad nog voorstellen.



Vijftigjarig bestaan

Komend jaar is het 50-jarig bestaan van IVN Laarbeek. Er is een klein comité bezig met ideeën, maar we zijn nog op zoek naar meer mensen. Het liefst uit iedere werkgroep iemand om te kijken wat we kunnen doen voor dit jubileum. Er is/wordt nog een mail gestuurd naar de coördinatoren. Het zou erg fijn zijn als we een IVN-Laarbeek-breed programma kunnen maken.

Kikkerconcert

Kikkerconcert was erg gezellig met mooi weer, toch moet het anders. De mensen die dit evenement bezoeken, zijn enthousiast, maar de bezoekersaantallen lopen terug. Er komen ook geluiden dat binnen Laarbeek het Kikkerconcert niet overal bekend is. En er ligt veel druk op de IVN-leden die dit organiseren, onder andere bij het op- en afbreken. We gaan kijken in welke vorm het Kikkerconcert kan blijven doorgaan. Een uniek evenement om jong en oud bekend te maken met het IVN Laarbeek.

Kopij datum stukken voor de Bimd

Deze Bimd ontvangt u een maand later dan gebruikelijk is. Dit komt doordat er te weinig stukken binnenkwamen om De Bimd te vullen. Dat probleem is IVN-breed (op enkele werkgroepen na die consequent stukken aanleveren). Ook het bestuur verzuimt met regelmaat om op tijd kopij aan te leveren en het komt zelfs voor dat we niets aanleveren.

Oproep

Na een gesprek met de redactie hierbij een dringende oproep aan alle werkgroepen om vier keer per jaar een stuk aan te leveren. Waarnemingen, verslagen van activiteiten uit een werkgroep, een beschrijving van flora en/of fauna. Iets educatiefs.

Het is een mooi blad dat erg wordt gewaardeerd.

Overzicht van de links tussen bestuur en werkgroepen

Welk bestuurslid regelt de contacten met welke werkgroep ?
Voor welke activiteit is het bestuurslid aanspreekpunt?

Werkgroep	Betrokken Bestuurslid
Beleidswerkgroep	Han Konings en Monique Smit
Evenementenwerkgroep (incl. kikkerconcert)	Han Konings
Bomenwerkgroep	Monique Smit
Plantenwerkgroep	Monique Smit
Vogelwerkgroep	Monique Smit
Gidsenwerkgroep	Monique Smit
Contactavondwerkgroep	Monique Smit
Jeugd (donderdagavond)	Monique Smit
Jeugd (woensdagmiddag)	Monique Smit
Scholenwerkgroep (incl. Boomfeestdagen)	Monique Smit
Fotowerkgroep “KiekNou”	Monique Smit
Cursuswerkgroep	Monique Smit

Werkgroep	Betrokken Bestuurslid
Redactie De Bimd	Stan van Vijfeijken
Publicaties	Stan van Vijeijken
Natuurwerkgroep	Stan van Vijfeijken
Werkgroep Jubileum 2027	Klaas Althuizen en Inge van Vonderen
Waterwerkgroep	Klaas Althuizen
Vleermuizenwerkgroep	Monique Smit

Activiteit	Betrokken Bestuurslid
Catering	Peter van Leuken
Gebouwen en Techniek	Klaas Althuizen en Inge van Vonderen
Natuurvriendelijke tuinen	Monique Smit
Kookworkshop	Monique Smit

De koninginnenpage (Papilio machaon)

door Marieke Bouwman

Regelmatig fiets ik langs een kennis die een prachtige voortuin heeft met allerlei groenten. Zo ook deze middag. Ze was lekker in de tuin aan het werken toen ik eraan kwam.

Rupsen

Er stonden allerlei groenten in haar tuin die ze aan het oogsten was. Ze mopperde een beetje dat haar venkel niet zo geweldig groeide en het loof opgegeten werd door rupsen. Die rupsen had ze zojuist in de taxusheg gegooid.

Ik zei meteen: “Weet je wel welke rupsen dat zijn?” Daar had ze totaal geen benul van. “Het zijn rupsen van de koninginnenpage. En als ze in de heg liggen, worden ze door de vogels opgegeten. Dat vind ik toch wel zonde !” Onmiddellijk viste ik drie rupsen uit de heg en liet aan haar zien hoe mooi deze zijn.

Bakje met zand

Alle loof van de venkel in de tuin van die kennis was opgevreten door de rupsen dus daar kon ik niet terecht. Dan maar naar de supermarkt voor wat dille, want deze rupsen houden van dille, venkel en peen. Er stond op internet beschreven dat je de takjes in een bakje met wat nat zand moest steken. Niet teveel water erin, want anders zouden ze misschien verdrinken. Ik dacht nog dat de rupsen zo wel even vooruit konden, maar de venkel was binnen no time helemaal op.

Toen dacht ik: “Mijn overbuurvrouw werkt op de Antoniushoeve en misschien hebben ze daar wel wat venkel”. En ja hoor, ze kwam met een zak vol venkelloof aanzetten. Hier konden de rupsen wel even mee vooruit! Elke dag een beetje vers loof in de glazen bak.



In een opwelling zei ik dat ik deze mee wilde nemen om te kijken of het mij zou lukken om ze te verzorgen en natuurlijk dat er een paar mooie vlinders uit zouden komen! Ik had geen idee hoe of wat ik moest doen, maar natuurlijk heb ik meteen opgezocht hoe dat moest. Ik had in de garage een glazen schaal staan waar ze mooi in zouden passen.

Terwijl ze aan het eten waren, heb ik filmopnames gemaakt. Tjonge, wat kunnen die rupsen snel eten!
Ik had over de bak een heel fijn netje gespannen, zodat ze er niet uit konden kruipen en de bak buiten onder mijn overkapping gezet.
Na een aantal dagen stopten de rupsen met eten en hechtten zij zich vast met een zijden draadje.





Verpoppen

Deze zijden draad, de gordeldraad, was vastgemaakt aan een tak die ik in de kom had gedaan. Daar konden zij zich rustig verpoppen. Je moet de rups met rust laten wanneer deze stopt met eten.



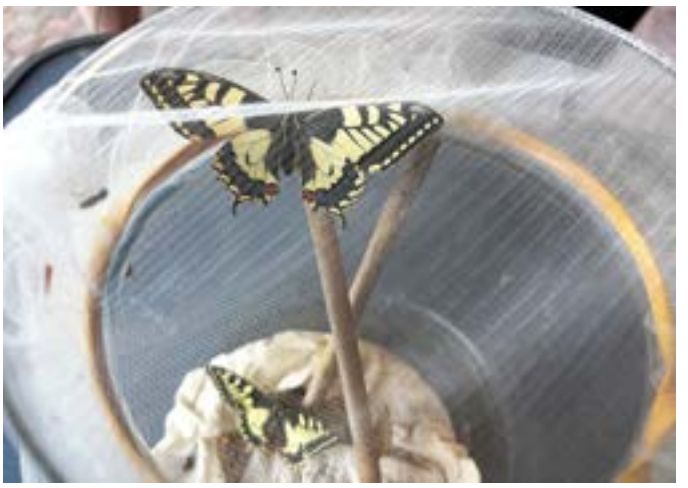
Ik dacht dat de poppen na een paar weken wel uit zouden komen, maar nee hoor, er gebeurde niks. In de winter heb ik ze op een koele plek in een hoekje onder de overkapping gezet en af en toe met een plantenspuit wat water erover verneveld.



Na een paar maanden dacht ik: ik zal eens kijken hoe het met de poppen gaat. En jawel hoor, ineens zag ik twee vlinders in de glazen schaal fladderen. Ik had gelezen dat je ze dan zo snel mogelijk vrij moet laten, omdat ze zich anders misschien dood fladderen.

Gaas

Vlug nog wat foto's en filmpjes gemaakt, toen het gaas eraf gehaald en daar vlogen de twee koninginnenpages de wijde wereld in.



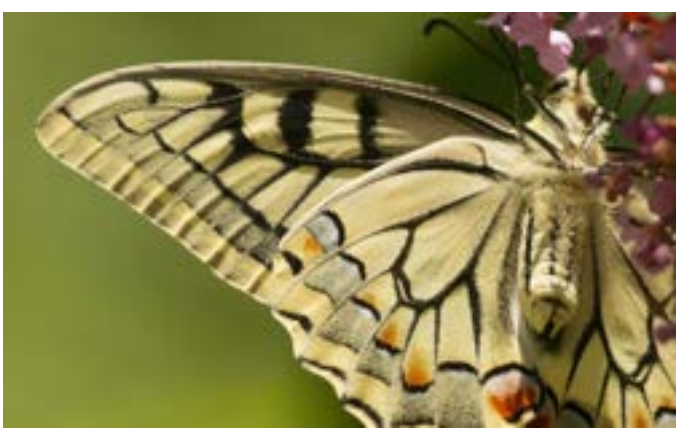


Jammer dat ik er niet bij was toen ze uit hun pop kwamen, maar ja, je kunt er niet de hele dag bij blijven zitten. Het was een heel leuk en leerzaam project om te doen.

Helaas leven vlinders maar 2 tot 3 weken.
Om de prachtige koninginnenpage te kweken, plant je waardplanten zoals venkel, dille, wortel en wijnruit in de tuin om eitjes en rupsen aan te trekken.

De levensfases van de koninginnenpage:

Ei: 5-8 dagen
Rups: 22-36 dagen
Pop: In de zomer 2 à 3 weken, maar de najaarspop overwintert en blijft de hele winter pop.
Vlinder (imago): Ongeveer 2 tot 3 weken waarin hij vliegt en voor nageslacht zorgt.





Ter nagedachtenis aan Bert Lemmens

Bestuur IVN Laarbeek

Niet een blad maar een boom is gevallen
Geveld door een felle storm
Herinneringen blijven diep geworteld
Nu door de wind gedragen...

Met verdriet willen wij jullie laten weten dat Bert Lemmens op 2 september is overleden.

Bert was jarenlang een zeer toegewijde vrijwilliger van IVN. Dankzij zijn grote betrokkenheid en zijn vele contacten binnen diverse instanties, verenigingen, stichtingen en overheden heeft hij veel betekend voor de natuur en het natuur-educatiewerk. Hij beschikte over een grote kennis van de natuur en deelde die met veel enthousiasme met anderen. Velen hebben dankzij Bert meer geleerd over en waardering gekregen voor de natuur.

Wij zullen Bert dan ook enorm missen en zijn dankbaar voor alles wat hij voor IVN en de natuur heeft betekend.

Wij wensen zijn familie, vrienden en iedereen die hem dierbaar was veel sterkte toe bij het verwerken van dit grote verlies.

Bert was bevlogen, een man met veel kennis. Als je ergens over in gesprek was of betrokken bij een initiatief waar het IVN aan deel nam, zorgde Bert dat je nog informatie kreeg wat ook van belang zou kunnen zijn. 5 mb aan informatie in je mail was niets, wat het wel was, het was grondig. Hij pakte van alles op, probeerde anderen te motiveren en zorgde dat het IVN aan tafel zat.

En als hij dacht dat er iets niet gedaan werd of het niet eens was met een besluit organiseerde hij het zelf. Dat gaf soms wel wat wrijving en was niet altijd handig maar er gebeurde iets. Bewonderingswaardig wat Bert allemaal heeft gedaan en voor elkaar kreeg.







BEDANKT!

Ik wil, zeker ook namens onze kinderen, iedereen heel, heel, heel hartelijk bedanken voor de overweldigende belangstelling, de belangeloze hulp en de grote steun en warmte die we hebben gekregen en die ik nog steeds krijg van zoveel mede-IVN'ers. Dit geldt zeker ook voor de periode van Berts ziekzijn, na zijn overlijden en tijdens zijn afscheid. Het voelde en voelt veilig en vertrouwd. Nogmaals dankjewel daarvoor!

Hetty Lemmens

De aankondiging van het overlijden van Bert begon met een toepasselijke tekst. Dat vond ik een prachtige tekst. Daarop voortmijmerend, bedacht ik: Bert is meer een voedselbos.
Een voedselbos op zichzelf. Op zoveel plaatsen liet hij zijn vruchten vallen. Zijn bladeren voedden de aarde. En de opschot van alle voedselbomen, werd in de voedselkring opgenomen. Dat groeide
en werd gevoed door het voedselbos, (lees Bert.) en lieten ook hun vruchten vallen.
Hij riep de hulp in van de bijen en insecten. Bert werkte hard om zoveel mogelijk anderen te laten genieten van zijn voedselbos. Hetty was een belangrijke boom in zijn voedselbos. Met belangrijke vruchten als liefde en ondersteuning. Nu dan, is een stukje uit dit voedselbos, herinnering geworden.
Maar de zaailingen zijn er volop en uitgegroeid tot ook weer voedselbosjes. De wens voor allen is, om troost en vooral kracht te halen , uit het veelzijdige leven van Bert. En dat we de herinneringen aan Bert, in ons geworteld, door de wind laten dragen.

Ben van Noordwijk



Wat een fijne dag!

Tekst en foto's Antoinette en Mayra

Vroeg uit de veren

Het is zondag 23 augustus. Meestal is de zondag een rustdag. Vandaag niet. Het is 7 uur als de wekker gaat. Toilet maken, hond verzorgen en uitlaten en vlug op de fiets naar de Bimd. Daar vertrekken ongeveer 45 IVN-ers richting Amelisweerd.

Drie IVN gidsen staan ons op te wachten in Bunnik in het natuurgebied Amelisweerd – Rhijnauwen, om ons rond te leiden door het landschap van ridderhofsteden en forten. Dit gebied maakt deel uit van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Nog in de 19e eeuw was onze regering er van overtuigd het westen van Nederland te kunnen verdedigen tegen de vijand door landerijen onder water te zetten. Helaas was dat hier niet mogelijk omdat de gronden te hoog lagen. Daarom vindt men in dit gebied verschillende forten die zwakke punten in de linie moesten afsluiten.



Eeuwenoude bomen

Er zijn 3 wandelroutes door het gebied van ongeveer 2 uur. Het gebied is verdeeld in Nieuw- en Oud Amelisweerd en Rhijnauwen. Imposante eeuwenoude eiken, beuken en esdoorns sieren dit landschap. Ook zijn hier gronden waar zeer veel stinsenplanten groeien. De vele oranje bessen van de aronskelk bevestigen dat. Het gebied was vroeger vooral een jachtgebied. Nu is het vooral in trek voor recreatie. Het is er dan ook druk met hardlopers. Wij passeren een 150 jaar oude Sequoia en een mooie Himalaya ceder. Deze heeft wel 14 naalden in een schacht zitten. We lopen langs veel wateren, allemaal aftakkingen van de Rijn. De klok wijst 12 uur als wij bij het vertrekpunt terugkomen. Moe maar voldaan stappen we in de auto's op weg naar Hotel De Valk in Zaltbommel voor een lunch. Wandelen maakt hongerig, dus de broodjes laten zich goed smaken.





Gootspoken in Zaltbommel

Voor een tweede excursie gaan we naar het centrum van Zaltbommel. Ook daar staan drie stadsgidsen ons te verwelkomen. Wat een mooie historische stad. Veel beroemde mensen hebben hier gewoond zoals de violiste Emmy Verhey, familie Philips (gloeilampen), tekenares van Jip en Janneke Fiep Westendorp, Maarten van Rossum (1495-1555), Karl Marx. Zowel Karl Marx als Emmy Verhey zijn als Gootspook te bewonderen. Nu vragen jullie: "Wat zijn Gootspoken?" Dat zijn beelden in regengoten die je overal in de stad tegen kunt komen. Ze zeggen iets van de bewoner of het gebruik van het pand. Leuk!! Ook bijzonder zijn de potwoningen. De ruimte onder een huis werd put genoemd. Daar hebben ze later een woning van gemaakt die nu potwoningen genoemd worden. Mede o.a. door de fantastische geveltjes, de Waag, het Maarten van Rossumhuis, Gasthuistoren en natuurlijk de bekende St. Maartenskerktoren van Zaltbommel is het een geslaagd bezoek aan deze stad die een tweede bezoek zeker waard is.

Blijk van waardering

IVN Laarbeek kent veel leden die zich vrijwillig inzetten voor verbetering van de biodiversiteit in de gemeente. Dat doen ze door bijvoorbeeld monitoren en inventariseren. De gemeente gebruikt deze gegevens voor een vierjarig overzicht van de stand van de natuur in Laarbeek. Als blijk van waardering geeft de gemeente jaarlijks een bijdrage voor een dagtrip voor deze vrijwilligers en hun partners. De evenementencommissie van ons IVN organiseert dit uitje.

Organisatoren Adrie en Mayra, bedankt voor deze fijne dag!

De jonge natuuronderzoekers

Vlindertuin

Op woensdagmiddag 20 mei was het verzamelen bij de vlindertuin in Gemert. Eerst kregen we uitleg over de levensfases van de vlinder: van eitje-rups-pop-naar vlinder. In een speciale kast kon je zien hoe de vlinders uit poppen kwamen.





In de grote kas stikte het van de kleurrijke vlinders, soms kwamen ze op je zitten. Sommigen hadden een fel blauwe kleur, maar die kon je alleen maar zien als ze hun vleugels open hadden. Er was een speurtocht waarin je letters moest verzamelen. Samen vormden die de naam van een vlinder. Als je die inleverde kreeg je een rups of een vlinder (van plastic natuurlijk).











Torrenven

Op 10 juni trok een lappendeken van regenbuien over onze regio. Ondanks de waterige voorspellingen verzamelden de Jonge-IVN'ers zich om half twee bij het Torrenven in Mariahout. Eerst een wandeling rond twee vennen om de flora en fauna te bestuderen. Vooral veel jonge kikkers en padden en ook een vleesetend plantje, de zonnedauw.

Dreigende wolken en buien passeerden links en rechts van het Torrenven, maar de weergoden waren ons gunstig gezind. Gewapend met schepnetjes en emmers gingen we op zoek naar waterbeestjes. De buit was gigantisch: zoals groene kikkers, salamanders, larven van libellen, tuimelaars, geel gerande watertor en kleine visjes.
Een gezellige en leerzame middag, die niet in het water viel.

De Bimd

Op 8 juli was de laatste jeugdmiddag van het seizoen bij De Bimd. We gaan insecten zoeken op het eigen IVN-terrein. Gewapend met potjes, netjes en een vergrootglas heeft iedereen vaak prijs, zoveel valt er te ontdekken. Soms een enthousiaste kreet als er weer iets gevangen wordt, soms een angstaanjagende (meisjes)gil, als het beestje te eng is of ineens wegspringt.
Een greep uit onze vangst: sluipwesp, aardhommel, hooiwagen, boomsprinkhaan, vogelkersstippelmot, krekel, parende soldaatjes, barnsteen slak, wespspin. Als je een brandnetel tegen je been voelt, wordt dat verzacht met een blaadje hondsdraf.





Een mooie seizoenafsluiting. De helft van de groep gaat naar de donderdagavond. Vanuit de wachtlijst wordt de woensdagmiddag groep weer aangevuld tot 20.
Wilma wordt hartelijk bedankt voor haar jarenlange inzet bij Jeugd-IVN. Kinderen, bedankt voor jullie leergierigheid en blijf genieten van de natuur om je heen.
Cees, Bernadette, Wilma, Henk en Chris

Uitslag fotowedstrijd Jeugd-IVN juni 2026

Leden van Jeugd-IVN Laarbeek kregen in april onder begeleiding van fotografen van Kieknou een echte fotoworkshop onder de titel “Van kijken naar zien”. Daarna trokken de kinderen de natuurtuin in om er zelf te gaan fotograferen. Er werden heel wat kiekjes gemaakt.

Tijdens het Kikkerconcert van 7 juni bij IVN Laarbeek werden alle foto’s tentoongesteld. Een jury van Kieknou-fotografen ging de foto’s beoordelen. De drie beste foto’s werden afgedrukt en ingelijst als prijs voor de maker ervan.

Winnaar werd **Sepp** met zijn foto waarbij hij een kikker op zijn hand heeft. De jury vond deze foto erg stoer en puur, mooi in zwart-wit, en de details van de kikker waren goed in beeld gebracht. Al met al een goede compositie.

Flip eindigde als 2e met een foto van de bovenkant van een afgezaagde boom. Flip heeft oog voor structuur en detail en ziet het bijzondere in het gewone.

De derde plek was voor **Pepijn** met een overzichtsfoto van een sloot. Volgens de jury mooie lijnen in een mooi landschap, goed gezien.



Op de foto zien we van links naar rechts:
Flip, Geri van fotoclub Kieknou, Sepp en Pepijn.

Dank je wel, leden van Kieknou, voor de prima begeleiding. Waard om dit volgend jaar weer te doen!

Janmiekeshoeve

Het nieuwe seizoen trappen we af met een uitje naar de Janmiekeshoeve in Mariahout. Op deze voormalige melkveehouderij is sinds 2020 een voedselbos met agroforestry in aanbouw. We willen de kinderen graag laten zien hoe je landbouw en natuur hand in hand kan laten gaan. En waar beter dan op de met prijzen bekroonde Janmiekeshoeve.



We staan de kinderen op te wachten op het parkeerplaatsje aan de Hei in Mariahout. De eersten die komen, vragen of ze het terrein al mogen verkennen. Na een kleine



speech over “op de paden blijven en niks plukken” zijn ze weg. Boer John Heesakkers ziet ze gaan. “Hopelijk zien we straks nog wel wat wild.” We vrezen als leiding het ergste, maar de kinderen hebben lol. Als iedereen er is, is het even een klus om alle kinderen weer te verzamelen. Maar daarna hangen ze aan Johns lippen. hij vertelt over de vroegere generaties van zijn familie die op de boerderij woonden. Over hoe het was om op te groeien op een boerderij met zoveel grond, waar hij als kind tunnels groef en zich helemaal kon uitleven.

We gaan het terrein op en onderweg legt John uit wat agroforestry inhoudt. Als de kinderen begrijpen dat er eetbare bomen en planten groeien, wekt dat natuurlijk extra de aandacht. Al snel komen we bij een olijfwilg. De opdrachten deze avond draaien om zintuigen, dus we vragen ze eens te kijken naar de besjes, ze goed te proeven en omschrijven wat ze zien en hoe het smaakt. En dat smaken verschillen, laat deze wat zure bes goed merken.





De volgende stop is bij het poeltje in de bossen. Een geliefde drinkplaats voor reeën en een goed thuis voor allerlei waterdieren en insecten.

Een aantal jongens gaat direct gehurkt bij het water zitten om met stokjes te wroeten. “He, ik heb een waterschorpioen gevonden!” klinkt het. Als we verder wandelen zegt John lachend: “Die kinderen weten er soms meer van dan ik.”

Na een pauze met een glaasje limonade, mogen de kinderen even vrij rondrennen. Op het terrein ligt een grote bult zand, die als een magneet de kinderen naar zich toe trekt. We staan vanaf een uitzichtpunt te kijken hoe ze zich vermaken. “We hebben afdrukken van reeën gevonden!” horen we. Geen rotzooi trappen of trammelant maken, nee, een groep kinderen die heerlijke in deze warme zomeravond op zoek is naar natuurlijke sporen.

Dat wordt vervolgens beloond met een het proeven van de lekkerste peren die we ooit hebben gehad, de Japanse Nashipeer. John haalt een zakmes tevoorschijn en snijdt voor iedereen een groot stuk peer af.

Hij laat ook zien dat er, omdat hij geen bestrijdingsmiddelen gebruikt, soms insecten op af komen. En over hoe vogels die insecten weer eten. Hij snijdt vakkundig een aangevreten stuk peer weg, om te laten zien dat de rest nog prima is voor consumptie.







Dan is het weer tijd om terug te gaan. Er staan al ouders te wachten. We bedanken John met een hartelijk applaus. Hopelijk mogen we in de toekomst vaker langskomen, want wat was dit een ontzettend geslaagde avond.

IVN Laarbeek vraagt jeugdleden!

Houd jij ook van leuke activiteiten in de natuur? Wil jij ook meer weten van alles wat leeft, groeit en bloeit? Meld je dan aan bij het Jeugd-IVN. Er zijn nog enkele plaatsen vrij, zowel bij de woensdagmiddag-groep voor kinderen uit de basisschool-groepen 4 en 5 als bij de donderdagavond-groep voor kinderen die op de basisschool in groep 6, 7 of 8 zitten. Elke maand komen zij één keer bij elkaar. Aanmelden kan bij JeugdWo@ivnlaarbeek.nl of bij JeugdDO@ivnlaarbeek.nl.
Voor meer informatie, kijk op www.ivnlaarbeek.nl en op de facebookpagina.

Vogels inventariseren bij de Janmiekeshoeve door vogelwerkgroep ‘De Ortolaan’

Op 20 mei j.l. hield de Vogelwerkgroep van IVN Laarbeek een avondwandeling over het terrein van de Janmiekeshoeve met de bedoeling een inventarisatie te doen van alle soorten vogels. John Heesakkers was erg benieuwd naar het aantal soorten op het hele terrein. Op deze avond werden er 22 soorten geteld.

Nadien zijn er door enkele andere leden nog waarnemingen gedaan, die niet bij de avondwandeling zijn gezien. Dat waren er nog 19. Enkele waarnemingen daarvan zijn overvliegende soorten, zoals de rode wouw.

Wie gaan er mee 'De Hort Op' ?


't Hurkske


Croy

Op **zondag 1 november** organiseren de natuurgidsen van IVN Laarbeek 'De Hort Op' een herfstige doorstapwandeling door natuurgebied **Het Hurkske in Erp**.

In dit afwisselende gebied wandel je over bospaden en langs open stukken met vennen, terwijl de herfstkleuren op hun mooist zijn.

Het Hurkske staat bekend om zijn rijke variatie aan paddenstoelen, die in deze tijd van het jaar volop te zien zijn. Onderweg staan we op enkele plekken kort stil bij bijzondere natuurwaarden en bij de ontstaansgeschiedenis van het gebied, maar het accent ligt op stevig doorwandelen in een prettig tempo.

Voor wie? Voor wandelaars met een redelijke conditie, die houden van een vlot tempo en onderweg graag kort iets willen opsteken over natuur en landschap.

Waar? 9.45 uur Verzamelen Piet van Thielplein 7
5741 CP Beek en Donk (t.h.v. Kruidvat)
Wie op eigen gelegenheid gaat:
10.00 uur bij restaurant De Boswachter, Erp

Wanneer? Zondag 1 november van 10 tot 12 uur

Een tocht voor wie graag meters maakt, frisse herfstlucht opsnuift en al wandelend nét iets meer wil weten over het landschap waar hij of zij doorheen loopt.

Zondag 10 januari staat de eerste 'De Hort Op'-wandeling van 2027 op het programma.

Het wordt een stevige doorstapwandeling van ongeveer 8 km, een mooie manier om de winterse stramheid van je af te schudden en de bloedsomloop weer lekker op gang te brengen. Er wordt echter niet alleen maar doorgestapt: onderweg is er ook aandacht voor de geschiedenis van het gebied.

De wandeling start bij **Kasteel Croy** en voert over onverharde paden tussen statige eiken, langs het glooiende beekdal van de Goorloop en de zogenaamde 'bolle' akkers. In de winter, wanneer het blad van de bomen is gevallen, komen de vormen van het landschap en de oude bomen extra goed tot hun recht.

Met een beetje geluk zien of horen we verschillende wintergasten en standvogels. Misschien vliegt er een groepje sijsjes over of zien we een blauwe kiekendief boven een akker zweven op jacht naar muizen. Ook letten we onderweg op sporen en andere tekenen van dieren die zich in het winterse landschap laten zien.

De wandeling voert ook door een bosgebied op dekzandruggen en stuifduinen, begroeid met grillige grove dennen. De winterse rust en het vaak open karakter van het landschap bieden hier weer een heel andere kijk op het gebied dan in de zomer.

Onderweg stoppen we een paar keer om even op adem te komen en stil te staan bij de indrukwekkende geschiedenis van het gebied, die teruggaat tot de ijstijd. Natuurlijk is er ook alle gelegenheid om te genieten van de winterse natuur en de prachtige vergezichten die het landschap te bieden heeft.

Waar? Croyse Hoeve, hoek Croylaan-Kasteelweg
5735 PB Aarle-Rixtel

Wanneer? Zondag 10 januari 2027 van 10 tot 12 uur

Dus: Trek je wandelschoenen aan, kleed je lekker warm en wandel met ons mee de winter in.

De natuur laat zich ook in januari van haar mooiste kanten zien!

Boomfeestdagen voor basisscholen; wie helpen ermee?

Net als voorgaande jaren sluit de gemeente Laarbeek aan bij de landelijke Boomfeestdag van woensdag 18 november.

IVN ondersteunt dit door elke basisschool in Laarbeek een workshop aan te bieden die aansluit op de Boomfeestdag.

Voor de workshops over de Boomfeestdag hebben we opnieuw veel vrijwilligers nodig.

De workshops vinden plaats op schooldagen (met uitzondering van 6 nov. vanwege de natuurwerkdagen) **vanaf maandag 2 november tot vrijdag 20 november** bij De Bimd, Beekseweg 3 Aarle-Rixtel.

Scholen kunnen één groep per ochtend inschrijven.
Het programma duurt van 9.00 tot ongeveer 11.30 uur; vrijwilligers worden om 8.30 uur verwacht.
Er is een presentatie gevolgd door activiteiten, verspreid over het terrein. Elke vrijwilliger verzorgt één activiteit.

We zoeken enthousiaste vrijwilligers die met kinderen uit groep 5/6 een activiteit rond dit thema willen begeleiden.

Wil je meehelpen?
Geef dan je naam door via e-mail naar:
scholenwerkgroep@ivnlaarbeek.nl en vermeld op welke dagen tussen 2 en 20 november je kunt helpen.





Interessante en leerzame 'Nacht van de Vleermuis' op 4 september



Als ik om half 8 in de avond aankom bij De Bimd, zijn er buiten op het terras al aardig wat mensen. Ze hebben drukke gesprekken met elkaar en bekijken samen met de 2 vleermuisdeskundigen Hans Schrader en Roel de Greeff de kleine tentoonstelling die Tonnie en Ben van Noordwijk hebben klaargezet. Boekjes, plaatjes, foto's, silhouetten van vleermuizen en ander illustratiemateriaal, een trui met opdruk, en natuurlijk enkele dode vleermuisjes. Met name de kinderen zijn heel geïnteresseerd in deze diertjes. Binnen in het gebouw is Roel bezig met het klaarzetten van zijn presentatie. Roel is werkzaam als ecoloog bij TAUW, een Europees advies- en ingenieursbureau, dat zich richt op milieuadviezen en het realiseren van duurzaamheid. Zijn presentatie is indrukwekkend.

Vliegende zoogdieren



Die begint met waarom vleermuizen (chiroptera) zo bijzonder zijn. Het zijn de enige zoogdieren die echt kunnen vliegen. Het zijn handvleugeligen, hun voorpootjes zijn gevormd tot vleugels. Vleermuizen zijn jagers op insecten, bloeddrinkers, fruiteters, maar ook bestuivers. Roel spreekt geregeld de aanwezige kinderen aan met hun goede vragen en laat hen zelf ook vertellen.
Verder gaat de presentatie over nachtzicht en echolocatie, de jaarcyclus van een vleermuis en de verblijfplaatsen. Maar Roel vertelt nog veel meer: vleermuizen zijn niet allemaal bruin of grijs, een enkele soort is rossig tot rood van kleur. Dragen ze ziektes over? Er zijn wel enkele ziektes bekend, maar de meeste komen niet in Nederland voor, behalve hondsdolheid, maar die ziekte is ook zeldzaam. Zijn vleermuizen nuttige dieren? Jazeker, ze vangen veel insecten, vooral muggen, motten en rupsen. Er zijn vleermuizen die nectar eten en daardoor planten bestuiven. maken geen lawaai en zijn beslist geen viezeriken.



Achttien soorten

Er zijn in Nederland 18 soorten vleermuizen. De meest algemene soort is de gewone dwergvleermuis. Hij weegt ongeveer 3,5 tot 8 gram en vliegt in de schemering rond lantaarnpalen, bomen en huizen. Hij slaapt het liefst onder dakpannen en in spouwmuren. Andere soorten zijn de laatvlieger, de watervleermuis, de rosse vleermuis en de grootoorvleermuis. De meest recente soort is de mopsvleermuis.

Wist je dat van alle Europese soorten 1/3 deel in Nederland woont! Vleermuizen zijn beschermde dieren: je mag ze niet doden, hun verblijfplaats niet beschadigen, vernielen of weghalen. Je mag hun leefgebied niet aantasten en je mag ze niet verjagen door middel van geluid of licht. Vleermuizen communiceren met elkaar door geluiden te maken. Geluid gebruiken ze ook bij het navigeren. Elke soort heeft zijn eigen typerende geluiden.

Groepen



Dan gaan alle aanwezigen naar buiten om vleermuizen te zien en te horen met behulp van de batdetector. Er worden 2 groepen gemaakt, onder leiding van Hans, Roel en Ben. De ene groep gaat via de natuurtuin naar het Kanaal, de andere groep maakt de route via Beekseweg en Opstal.

Geluiden

Piet Gruyters gaat met één van de groepen mee en maakt enkele notities voor een verslag van de tocht. Onderweg horen we de rosse vleermuis: twee geluidjes die klinken als een vallende druppel. Ook klinkt er een baltsgeluidje. Opeens horen we de echo van een laatvlieger, dat geluid lijkt wel op een tapdanser.

Sprinkhaangeluiden en ook elektrische auto's kunnen de batdetector verstoren. Aan het kanaal fladderen watervleermuizen vlak over het water. Goed te zien met de camera. Naast een gewone dwergvleermuis horen we ook een ruige dwergvleermuis. Het schijnt dat dwergvleermuizen hun frequentie aanpassen als soortgenoten op dezelfde frequentie zitten.



Het was een bijzonder interessante avond met enthousiaste mensen!

Nieuwe secretaris van IVN Laarbeek

Hallo IVN'ers,
Graag wil ik me aan jullie voorstellen. Mijn naam is Stan van Vijfeijken, ben 66 jaar, woon in Lieshout en heb in het voorjaar het secretariaat van IVN Laarbeek van Marleen Verboven overgenomen. Langzaamaan (ik ben geen IT'er, slechts gebruiker) begin ik nu wegwijs te raken in het ledenbeheersysteem en in de centrale en lokale IVN organisatie. Dankzij enkele goede inwerkavonden heeft Marleen me goed op weg geholpen, maar het is me duidelijk dat ik nog niet alles onder de knie heb.



Werk en hobby's
Zo'n anderhalf jaar geleden ben ik gestopt met werken. Na 46 jaar werken bij (met name) Edah (21 jaar) en Sligro (22 jaar) vond ik het welletjes en tijd om het stokje door te geven aan anderen. Dat deed ik vooral om wat meer vrije tijd te hebben en in een duidelijk lager tempo dingen te doen die ik leuk vind.
Naast reizen, sporten (badmintonnen) en lekker eten en drinken is dat ook bezig zijn in de natuur. Ik heb dan ook een arbeidsintensieve tuin met heel veel 'eigen kweek' waar ik veel tijd aan besteed.

Vrijwilligerswerk
Omdat ik door het stoppen met werken meer vrije tijd kreeg ben ik lid geworden van de Tuinwerkgroep van IVN Laarbeek. Daarnaast ben ik ook lid geworden van werkgroep Lieshout-Aarle-Rixtel van het Laarbeeks Landschap. Twee werkgroepen waarin ik lekker kan meedraaien en bezig zijn in de natuur. Omdat ik daarnaast ook bestuurslid ben van Dorpsraad Lieshout (ik verzorg daar de wekelijkse nieuwsbrieven en zit in de commissie leefbaarheidsinitiatieven) en voorzitter ben van Badminton Club Lieshout en óók nog eens graag wat ga sporten leek me dat voldoende activiteit om mijn vrije tijd mee te vullen.

Secretaris IVN Laarbeek
Bij IVN Laarbeek werd me al snel duidelijk dat de behoefte aan een nieuwe secretaris groot was: overal bleek duidelijk dat men naarstig op zoek was naar een opvolger van Marleen.

Na ruim een jaar heb ik overwogen om deze taak op me te nemen: ik wil de organisatie immers graag vooruit helpen en na een gesprek met het bestuur heb ik besloten om mijn schouders er onder te zetten. In de praktijk bleek ik immers nog best wat vrije tijd te hebben, die op deze manier nuttig ingevuld kan worden.

Natuureducatie
Dankzij de Tuinwerkgroep is me het doel en het belang van het IVN en de afdeling in Laarbeek ook steeds duidelijker geworden. Natuureducatie is immers een belangrijk goed om uit te dragen en de mensen bij te brengen hoe de natuur in elkaar zit, dat alles met elkaar verbonden is en dat de natuur immens belangrijk voor ons is. Niet dat ik altijd 'groen bezig ben' en 'groen doe', maar het besef is er wel degelijk.

Moestuintje
In mijn tuin ben ik daar op micro-formaat veel mee bezig: alles wordt gecomposteerd en/of hergebruikt (mijn groene container is in bijna 30 jaar Lieshout nog nooit gebruikt!). Etensresten gaan naar mijn kippen, waar we de eieren weer van eten. Groenten probeer ikzelf te kweken in een klein moestuintje. Tuinplanten probeer ik zelf ook te kweken door stekken of andere vermeerderingsmethoden. Daarnaast heb ik een mini-boomgaardje met wat appel- en perenbomen en wied ik onkruid zeer zorgvuldig: ieder plantje dat de kop op steekt probeer ik te determineren en eventueel op te kweken. Het mag duidelijk zijn waar de arbeidsintensiviteit in mijn tuin vandaan komt...



Hechte club
In de tijd die ik nu bij IVN Laarbeek ben, en dat is nog niet zo lang, heb ik ervaren dat de 'club' heel hecht, gedreven en coöperatief is. Iedereen helpt elkaar, iedereen staat open voor elkaar, iedereen zoekt samen met elkaar naar oplossingen. Een hele mooie vereniging dus, om in mee te mogen draaien, zowel fysiek in de Tuinwerkgroep als op bestuurlijk niveau als secretaris. Ik hoop dat ik de vereniging dan ook op deze plekken goed kan ondersteunen.

Leuk om te doen; ik heb er veel zin in.



Plantaardig koken met Marrit

Herfst: stoofschotels

De blaadjes vallen van de bomen, de dagen worden duidelijk korter, paddenstoelen duiken overal op, de dagen beginnen met dauw, en op de bank wordt de behoefte een kleedje over de voeten te leggen groter: het is weer herfst.

Herfst in de keuken betekent voor mij: stoofgerechten. Waar ik vroeger rundvlees gebruikte, is het nu makkelijk om de plantaardige vervanger in te zetten. Gelukkig zijn er daar steeds meer varianten van, die ook nog eens steeds gezonder worden.

Veel supermarkten hebben van eigen merk of van de bekende merken als De Vegetarische Slager en Beyond Meat deze vervanger wel in het assortiment. Mijn favoriet is Beyond Meat. Veel eiwitten en niet teveel calorieën en zout.

Ik deel graag met jullie mijn lievelingsrecept voor Belgisch stoofvleesch. Heerlijk met wat dikke friet en een lichte salade!

Ingrediënten (3-4 personen)

- 2 verpakkingen Beyond Meat Steak (totaal 320 g)
- 1 flesje donker Belgisch herfstbier/dubbel (ca. 300ml)
- 300 ml groentebouillon
- 2 grote uien, in halve ringen
- 250 g (kastanje-) champignons, gehalveerd
- 2 el plantaardige margarine
- 2 el bloem
- 2 sneetjes bruin brood (zonder korst)
- 2-3 el mosterd
- 1-2 el appelstroop (of dadelstroop)
- Kruiden: 2 laurierblaadjes, 3 takjes tijm, 2 kruidnagels
- 1 el azijn
- Peper en zout

Doe de deksel op de pan en laat de saus 45 tot 60 minuten zachtjes stoven op een laag vuurtje. Het brood en de uien smelten helemaal samen tot een dikke, glanzende saus.

Bereidingswijze

1. Steaks aanbraden. Verhit een scheut olie of margarine in een koekenpan en bak de Beyond Meat stukjes op middelhoog vuur in 3-4 minuten goudbruin.
2. Haal ze uit de pan en leg ze apart op een bord.
3. Stoofbasis maken (45-60 min)
   - Fruit de uien en champignons in een ruime stoofpan zachtjes aan tot de uien gekaramelliseerd zijn.
   - Strooi de bloem erover en roer om.
   - Schenk het bier erbij en roer de aanbaksels los.
   - Voeg de appelstroop, azijn, tijm, laurier en kruidnagels toe.
   - Besmeer de sneetjes brood dik met mosterd en leg ze bovenop de saus.
   - Doe de bouillon erbij.



Samenvoegen en opwarmen (10 min) Vis de laurierblaadjes en takjes tijm eruit. Voeg de gebakken Beyond Meat stukjes toe aan de pruttelende saus. Laat nog 10 minuten zachtjes meeverwarmen op een heel laag vuurtje zodat de saus in de steak trekt.

Proef de saus en breng eventueel extra op smaak met peper, zout of nog een klein beetje appelstroop voor de balans.

Eet smakelijk!

Aankondiging kookworkshop

Op **zaterdag 21 november** vindt er weer een kookworkshop plaats. Hoewel Sinterklaas dan pas net in het land is, duiken wij alvast de kerstsfeer in. We gaan plantaardige hapjes maken voor de feestdagen, die we uiteraard ook samen gaan proeven. Er is plek voor **6 deelnemers**, dus schrijf je snel in!

Wanneer: Zaterdag 21 november 14.00-16.30

Waar: de keuken van de Bimd

Kosten: €25 pp, waarvoor je i.v.m. inkopen een week voorafeen tikkie krijgt.

Aanmelden kan via koken@ivnlaarbeek.nl



Verrassende stoepplantenwandeling door Lieshout

Henk van Zundert.

Op zondag 30 augustus hielden natuurgidsen van IVN Laarbeek een verrassende stoepplantenwandeling door Lieshout in het kader van ‘De Hort Op’. Tussen stoeptegels, langs gevels en aan de rand van de straat groeit een wereld die vaak onopgemerkt blijft. Kleine, taaie planten weten zich staande te houden in kieren en spleten midden in het dorp of de stad. Tijdens deze wandeling ontdekten de wandelaars hoe bijzonder deze 'gewone' stoepplanten eigenlijk zijn.



Rond tien uur verzamelen de deelnemers zich op het parkeerterrein aan de Heuvel in Lieshout. De groep bestaat uit circa 10 personen.

De IVN-gidsen Giel Jacobs en Henk van Zundert verzorgen de wandeling. Marjolein Linssen heeft het nodige voorwerk gedaan.

Giel Jacobs vertelt bij aanvang over het nut van stoepplanten. Deze zijn nuttig voor insecten en bijen en zorgen voor biodiversiteit.

We zullen tijdens de wandeling een aantal stoepplanten zien. Dit betreft o.a. de grote- en smalle weegbree. Na contact met brandnetels zorgt het wrijven met het gekneusde blad over de irritatie voor verlichting.

De soorten weegbree behoren tot de tredplanten. Dat zijn planten die het verdragen als je er overheen loopt.

Verder zien we paardenbloem, hoge fijnstraal, Canadese fijnstraal, varkensgras, herderstasje, gewoon biggenkruid, kleine leeuwentand, duizendblad, rolklaver, Jacobskruiskruid, ridderzuring, melganzenvoet, postelein, heermoes, hondsdraf, etc.

Bij verschillende planten staan we stil en verstrekken aanvullende informatie over kenmerken, gebruik, eetbaarheid, groeiplekken e.d.

Er zijn enkele deelnemers die al kennis hebben over voorkomende planten maar geven aan toch weer nieuwe weetjes te hebben verkregen.

De wandeling gaat via Heuvel, Floreffestraat, Vogelenzang naar de nieuwe wijk, Nieuwenhof-Noord. Hier zijn wadi’s aangelegd, opvangplekken voor overtollig water. We steken de Molenstraat over en vervolgen de route naar de Havenweg, Papenhoef en via de Burgemeester van de Heuvelstraat weer terug naar ons startpunt.

Het is een mooie leerzame wandeling met heerlijk wandelweer. De deelnemers kijken nu anders tegen onkruid aan en keren tevreden huiswaarts.

Hechte samenwerking in de natuurtuinwerkgroep

Heb wo 23 sept - bij prachtig weer - een mooie foto gemaakt van enkele werkzaamheden die de tuinwerkgroep in de natuurtuin doet. Gisteren hebben we (weer) een van de poelen schoongemaakt.

Op de foto zie je Piet Gruijters en Gerrit Post in een waadpak de beplanting handmatig uit de poel halen, terwijl Adrie Raaijmakers met de kruiwagen klaar staat om deze weg te brengen.



Een mooi voorbeeld van de prima samenwerking in deze werkgroep.

De andere leden van de tuinwerkgroep waren op dit moment elders bezig met o.a. verstikken van de wilgen, opruimen van gemaaid gras op de wandelpaden en het verwijderen van jonge beplanting.

Stan

VLINDERS IN DE BIMD

Een zomer om nooit te vergeten, wat was hij heet, wat was hij droog en vooral wat was hij lang. Vandaag 25 september nog steeds volop zonnige temperaturen waarvan je in een normale zomer zou dromen en de vooruitzichten laten nog een aantal weken met dit mooie najaarsweer zien. Een prachtige Indian Summer. Maar worden we hier ook gelukkig van ?

In de tuin van De Bimd was het ook heet en droog, vooral de bomen hadden en hebben het heel zwaar te verduren. Een aantal is al gesneuveld en er staan er nog meer op de nominatie die er zeer slecht aan toe zijn. Door de extremen van de laatste jaren met teveel hitte en droogte afgewisseld met periodes van teveel water, heeft onze natuur het heel zwaar.

Maar het is niet allemaal kommer en kwel. Waren er in het voorjaar niet zoveel vlinders, de tweede ronde in augustus en september was beter. Soms fladderden en wel vijftig: kleine koolwitjes, atalanta's gehakkelde aurelia's, dagpauwogen, boomblauwtjes, citroenvlinders, Jacobsvlinders en dan hebben we het nog niet over de nachtvlinders. De vlinderstand in Nederland, is niet zo rooskleurig. We hebben maar zo'n 60 dagvlinders en wel meer dan 1000 nachtvlinders, maar die zie je niet zo vlug, terwijl ze heel bijzonder zijn.



Een heel speciale waarneming van Gerrit Post was de Spaanse vlag, een vlinder die hier niet zo veel voorkomt, maar hij heeft er een mooie foto van kunnen maken. Ook de overzichtsfoto van de Bimd met de akkerdistel, belangrijke waardplant voor de distelvlinder laat zien waar we mee bezig zijn bij IVN Laarbeek.



Plekken creëren, niet alleen voor vlinders, maar wat te denken van onze ijsvogelwanden, waar we regelmatig de ijsvogel kunnen spotten. Ook komen er veel andere soorten voor. De poelen met kikkers en libellen, de Vlindertuin met de bijenkasten, het voedselbos enz.

Kortom: natuurtuin De Bimd is een plek waar iedereen welkom is, om te genieten van al het bijzondere en mooie, wat de natuur ons te bieden heeft. Loop een keer mee met Gerrit op iedere laatste zondagmorgen van de maand. Na afloop is er altijd koffie.

Een groet van Dieny.

Aziatisch hoornaarsnest verwijderd in natuurtuin De Bimd

Op 25 september is een nest van de Aziatische hoornaar bij de Bimd geruimd. Het was een behoorlijk groot nest boven in een els nabij de poort. Van onderaf was het nest niet zichtbaar, maar vanaf het terras wel. Er groeide elke dag een stukje bij.

Imkers uit de regio hebben het nest uit de boom gezogen. De wespen waren niet blij met deze actie, maar de imkers waren goed beschermd met witte pakken. Eenmaal op grondniveau zijn de hoornaars gelukkig niet in de aanval gegaan, zodat alles ordentelijk is verlopen.

De Aziatische hoornaar is een agressieve invasieve exoot, die het op veel insecten heeft gemunt. Vooral de honingbij is hier het slachtoffer van.

De Aziatische hoornaar kan in de lucht stilstaan als een helikopter. Hij doet dat vlak vóór een bijenkast.

Elke bij die de kast verlaat, wordt onmiddellijk gegrepen en gedood. Binnen korte tijd kan een totaal bijenvolk worden vernietigd.

Hoornaars maken in het voorjaar een primair nest, waaruit een koningin komt. Deze maakt in de zomer een secundair nest, waarin duizenden wespen worden gekweekt, waaruit weer tientallen koninginnen kunnen ontstaan.

Bij niet bestrijden zullen vele inheemse insecten verdwijnen.





Nieuwe mensen gezocht voor onze Evenementenwerkgroep

Onze IVN-afdeling heeft al vele jaren een enthousiaste Evenementenwerkgroep. Samen zorgen we ervoor dat verschillende activiteiten binnen onze afdeling worden georganiseerd.

Wat doet de Evenementenwerkgroep?

We houden ons vooral bezig met de organisatie en voorbereiding van evenementen en activiteiten. Natuurlijk zijn we ook tijdens de activiteiten zelf betrokken, maar gelukkig kunnen we daarbij rekenen op de hulp van veel andere vrijwilligers.

Door het vertrek van enkele werkgroepleden zijn we op zoek naar nieuwe mensen die het leuk vinden om mee te denken en mee te helpen.

We vergaderen ongeveer 6 tot 8 keer per jaar, meestal 's avonds in De Bimd.

We organiseren onder andere:

- **NLdoet** – een vrijdag en zaterdag in maart
- **Het Kikkerconcert** – in juni
- **De Gemeentedag** – in augustus
- **De Nacht van de Vleermuis** – in augustus
- **De Nacht voor de Nacht** – in oktober
- **Catering tijdens natuurwerkdagen** – in november

Vind je het leuk om samen met anderen iets te organiseren en wil je je inzetten voor onze IVN-afdeling?
Dan ben je van harte welkom in onze werkgroep!

Heb je interesse of wil je eerst wat meer weten?
Neem dan gerust contact met ons op via
evenementenwerkgroep@ivnlaarbeek.nl

De werkgroep lezingen zoekt versterking

De werkgroep lezingen organiseert en faciliteert elke 3de donderdag van de maanden met een 'R', lezingen met een gastspreker over diverse onderwerpen gerelateerd aan de natuur. Daarnaast verzorgt ze de jaarafsluiting voor IVN-leden. We zijn (eventueel afwisselend) bij de lezingen aanwezig en komen 2 keer per jaar bij elkaar voor overleg.

Heb je interesse?
Stuur een e-mail naar
contactavondwerkgroep@ivnlaarbeek.nl



Op Donkersvoort filmt Henk van Lierop eind mei 4 jonge steenuiltjes die op uitvliegen staan. Een prachtig gezicht! In 2024 waren er daar 2 geboren, in 2025 waren het er 3. Dat belooft wat voor de toekomst!





Lezingen in De Bimd

Gratis toegang, consumpties voor eigen rekening.
Betalen contant of met QR

Donderdag 15 oktober 2026, van 20.00 - 22.00 uur
"De imkers van IVN en hun bijen"
door Joyce van Boekel en Marion de Dooij

Wat doen wij en waarom doen wij het zoals wij het doen

Op donderdag 15 oktober 2026 geven de imkers van IVN Laarbeek, Joyce van Boekel en Marion de Dooij, deze lezing in IVN-gebouw De Bimd in Aarle-Rixtel.
Vol enthousiasme zullen zij vertellen over hun bijen in de IVN natuurtuin.

Imkeren kun je op heel veel verschillende manieren doen. Joyce en Marion zullen hun publiek meenemen in de keuzes die zij maken voor hun bijen bij IVN. Zo ligt de nadruk uiteraard op het gezond houden van hun bijen en op de educatieve functie en wordt er dus niet voor gekozen om bijvoorbeeld te focussen op een zo groot mogelijke honingproductie.

In oktober sluiten zij het bijenjaar 2026 af. Dan zullen zij terugblikken op de dingen die goed gingen en uiteraard ook vertellen welke lessen zij geleerd hebben. Daarnaast zal er een koppeling gemaakt worden met de andere disciplines binnen het IVN, zoals insecten, bloemen en planten, om van elkaar te leren.







Donderdag 19 november 2026, van 20.00 - 22.00 uur
"De bever, volop in het nieuws!"
door Willy de Koning

Voor deze lezing dient u zich aan te melden via e-mail naar: contactavondwerkgroep@ivnlaarbeek.nl

Al bijna 20 jaar volgt en filmt Willy de Koning bevers. Veel in Limburg maar ook in bijvoorbeeld de Biesbosch. Uit de enorme hoeveelheid beeldmateriaal en opgedane kennis heeft ze al diverse films samengesteld met een compleet en actueel verhaal over het leven van de bever. Tijdens de lezing wordt de door haar gemaakte film 'Bevers in Nederland' vertoond.

Dat is af en toe heel verrassend, zelfs voor de kenners. Met beelden van knagende bevers, bevers die een geurmerk maken, aandoenlijke geluidjes van jonge bevertjes vanuit een burcht, stoeipartijen tussen volwassen bevers en hun jongen, bevers die op hun gemak de vacht verzorgen of een bever die over land loopt.

Tijdens de lezing – aan de hand van een kleurrijke en veelzijdige PowerPoint - gaat ze in op de leefwijze van de bever, z'n uiterlijke kenmerken, de vele soorten sporen die het dier achterlaat, de leefomgeving, z'n aanpassingsvermogen en de invloed van de bever op zijn omgeving.

Verder komen de oorzaken van het verdwijnen van de bever, zo'n 200 jaar geleden, aan de orde en de herintroducties die sinds de jaren 80 van de vorige eeuw plaatsvonden. Ze besteedt aandacht aan de regionale beverpopulatie, neemt ruim de tijd voor het beantwoorden van vragen en gaat in op de huidige discussies over bevers die overlast veroorzaken.

Over de avonturen met bevers, tijdens de talloze uren op de oever en in haar kano, valt natuurlijk van alles te vertellen. In 2012 kwam bij KNNV-Uitgeverij een boek van Willy de Koning uit over haar belevenissen met bevers, 'Avonden aan de Waterkant' getiteld.

In 2015 werkte de natuurfilmster mee aan de bioscoopfilm 'Holland, Natuur in de Delta' waarvoor ze beeld- en geluidsopnamen maakte. Ze werkte mee aan diverse items over bevers op regionale en landelijke radio en televisie. Voor het boek 'Gewilde Dieren' (2021) over herintroducties van dieren in Nederland schreef ze een hoofdstuk over de bever.

Willy de Koning geeft lezingen door het hele land en neemt dan tal van 'beverattributen' mee, zoals een jas van beverbont, bevertanden en een beverschedel, beverkeutels en takken met knaagsporen van bevers.



Donderdag 21 januari 2027, van 20.00 - 22.00 uur
"Grutto's"
door Astrid Kant

Voor deze lezing dient u zich aan te melden via e-mail naar: contactavondwerkgroep@ivnlaarbeek.nl

Weidevogels zijn niet weg te denken uit het Nederlandse landschap. Maar de aantallen nemen af. Door goed beheer is hier nog veel te winnen en dat start met goede kennis. Veel boeren, burgers en buitenlui zoeken actief naar nesten van weidevogels, markeren ze en brengen ze in kaart. Zij zien vaak alleen de weidevogels en hun nesten. Het grootste deel van de broedcyclus blijft echter voor velen verborgen en juist dat is zo leuk om te observeren. Wat gebeurt er allemaal in en rond de nestkom en hoe weten de ouders hun kuikens groot te brengen?

Astrid Kant licht graag een tipje van deze sluier op.
Om het wel en wee van onze weidevogels vast te leggen zit Astrid al bijna veertig jaar met haar telelens in haar zelfgemaakte schuilhutten tussen de weidevogels. Zij legt van zeer dichtbij het broedgedrag van de weidevogels op beeld vast en probeert hiermee de weidevogels een beschermend duwtje in de rug te geven.

Astrid Kant is een weidevogelbeschermster in hart en nieren. Dat komt tot uiting tijdens haar vele lezingen en haar fraaie boeken "Grutto" en "Weidevogels".
Laten we hopen dat dit een inspiratiebron voor velen zal zijn en de drempel verlaagt om deze oer-Hollandse vogels de bescherming te geven die ze verdienen.


Foto Astrid Kant

Donderdag 18 februari 2027, van 20.00 - 22.00 uur
"Een vliegende kraai vindt altijd wat!"
door Gerard Compiet

Van oudsher staan zwarte vogels te boek als brengers van ongeluk, ziekte en dood. Heksen lieten zich niet voor niets door raven vergezellen. Ook in onze tijd hebben kraaiachtigen geen geweldige reputatie. Ze zouden het aldoor gemunt hebben op de eieren en jongen van andere vogels. Ze zouden te talrijk worden en daardoor andere diersoorten verdringen.

IVN-Laarbeek wil dit negatieve beeld dat omtrent onze kraaiachtigen bestaat wat nuanceren. Dit zal gebeuren middels een lezing, die gehouden zal worden op donderdag 18 februari.

Tijdens deze lezing zal aandacht besteed worden aan zaken als:
het grote leer- en aanpassingsvermogen van kraaiachtigen.

- hun vrij ingewikkelde sociale leefwijze.
- hun manier van voedsel verzamelen (waarbij ook hamsteren voorkomt).
- hun broedbiologie
- het spanningsveld tussen mensen en kraaiachtigen.

Voorts zal iedere soort afzonderlijk (zwarte kraai, bonte kraai, roek, kauw, raaf, gaai, ekster en notenkaker) voor het voetlicht worden gebracht, zodat u meer zicht op deze interessante dieren krijgt.

Gerard Compiet, afkomstig uit Someren-Asten, is een veelzijdig natuurfotograaf.


Foto Kieknou

Donderdag 18 maart 2027, van 20.00 - 22.00 uur
"Vooruitblik bijenjaar 2027"
door Marion de Dooij en Joyce van Boekel

Op donderdag 18 maart 2027 nodigen IVN-imkers Marion de Dooij en Joyce van Boekel iedereen van harte uit om samen vooruit te kijken naar het bijenjaar 2027.

Uiteraard wordt er teruggeblikt op de lessen die geleerd zijn in de voorgaande jaren, en nemen ze de ontwikkelingen op landelijk niveau door, die van invloed zijn op de imkerij.

Voorbeelden van dit soort ontwikkelingen zijn het voorkomen en verder verspreiden van bedreigers zoals de Aziatische hoornaar, maar ook het teruglopen van de insectenpopulatie in het algemeen en de monocultuur.

Ook nemen ze het publiek mee in de jaarcyclus van-ei-tot-bij, tot aan het splitsen en zwermen, de honing en het weer inwinteren in de herfst.


Ineke Groenendaal

Agenda

Publiekswandelingen Natuurtuin De Bimd

Iedere **vierde zondag van de maand** is er een wandeling in IVN Natuurtuin de Bimd van **9.30 tot 11.30** uur
Gratis toegang; na afloop gratis koffie of thee.
Een vrijwillige bijdrage wordt op prijs gesteld voor onderhoud van de natuurtuin en de wandelroutes.
Of deze wandelingen allemaal doorgaan, hangt af van de interesse. Kijk daarom van te voren op onze website.

Data:
Zondag 25 oktober 2026
Zondag 22 november 2026
Zondag 27 december 2026
Zondag 24 januari 2027
Zondag 28 februari 2027

Publiekswandelingen

Zondag 11 oktober 2026 De Biezen
Landschapswandeling met aandacht voor cultuurhistorie en waterhuishouding
Tijdstip: 10.00-12.00 uur
Vertrek: Woning, Biezen 5, 5735 SM Aarle-Rixtel
Gidsen: Henk van Beek, Henk van Zundert
Marjolein Linssen

Zondag 8 november 2026 Grotelse Heide
Paddenstoelenwandeling
Tijdstip: 10.00-12.00 uur
Vertrek: Parkeerplaats naast Grotels Genieten
Grotel 5, 5761 RA Bakel
Gidsen: Dieny van den Heuvel, Antoinette van Bree,
Marjolein Linssen, Giel Jacobs

Zondag 13 december 2026 Clerxbos
Struinwandeling in een onbekende uithoek van Beek en Donk
Tijdstip: 10.00-12.00 uur
Vertrek: Parkeerplaats Hondenterrein, eerste zijstraat rechts vanaf de Kampenweg
Gidsen: Cees Dietvorst, Liesbeth van Kooten

Het programma van de publiekswandelingen 2027 wordt vastgesteld tijdens het jaaroverleg, dat voor 11 november staat gepland. Omdat het volgende ledenblad pas in maart uitkomt, zult u de data via de MooiLaarbeekkrant en de mail vernemen.

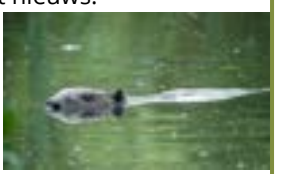
Lezingen in De Bimd

Alle lezingen zijn van 20.00 - 22.00 uur in IVN-gebouw De Bimd, Beekseweg 3, 5735 CB Aarle-Rixtel

Meer info over de lezingen vindt u elders in dit blad.

Donderdag 15 oktober 2026
Titel: "De imkers van IVN en hun bijen"
Sprekers: Joyce van Boekel, Marion de Dooij

Donderdag 19 november 2026
Titel: "De bever, volop in het nieuws!"
Spreker: Willy de Koning



Donderdag 21 januari 2027
Titel: "Grutto's"
Spreker: Astrid Kant

Donderdag 18 februari 2027
Titel: "Een vliegende kraai vindt altijd wat"
Spreker: Gerard Compiet



Donderdag 18 maart 2027
Titel: "Vooruitblik bijenjaar 2027"
Sprekers: Marion de Dooij en Joyce van Boekel

'De Hort op' - wandelingen

Voor wie? Voor de sportieve wandelaar, die ook oog heeft voor de omgeving. Aanmelden is niet nodig.
Met aandacht voor natuur en historie van het gebied.

Zondag 1 november 2026
Tijdstip: 10.00–12.00 uur
Vertrek: 9.45 uur Verzamelen Piet van Thielplein 7
5741 CP Beek en Donk (t.h.v. Kruidvat)
Wie op eigen gelegenheid gaat:
10.00 uur bij restaurant De Boswachter, Erp

Zondag 10 januari 2027
Tijdstip: 10.00-12.00 uur
Vertrek: Croyse Hoeve, hoek Croylaan-Kasteelweg
5735 PB Aarle-Rixtel

Overige evenementen

Zaterdag 24 oktober 2026 Nacht van de Nacht
Vertrek: 19.30 uur
Waar? Eyckenlust
Vertrek: Benzinepomp Brugstraat 4, Beek en Donk
Gidsen: Giel Jacobs, Ria van Liempd, Monique Smit

Zaterdag 24 oktober 2026 Vrijwilligersdag IVN-leden
Tijd: 15.00 tot 19.00 uur
Waar: De Bimd

Vrijdag 6 en zaterdag 7 november 2026
Natuurwerkdagen
vrijdag 6 nov: Elzensingel snoeien/ takkenril maken.
zaterdag 7 nov: Natuurlijke oeverrand boompjes en struiken verwijderen en snoeien.

Maandag 2 tot vrijdag 20 november 2026
Boomfeestdagen voor de basisscholen
Tijd: 9.00 tot 11.30 uur

Zondag 20 december 2026
Jaarafsluiting voor alle leden
Tijdstip: 10.30-12.30 uur in gebouw De Bimd

Vrijdag 19 en zaterdag 20 maart 2027
NLdoet in Natuurtuin De Bimd
Tijdstip: 8.30-15.00 uur